



evropský
sociální
fond v ČR



EVROPSKÁ UNIE



MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY



OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

PL - Nikolaj Vasiljevič Gogol: Revizor

Výstup osmý

Chlestakov, policejní direktor a Dobčinskij. Direktor vstoupí, zarazí se. Oba se na sebe polekaně dívají několik minut s vyvalenýma očima.

POLICEJNÍ DIREKTOR *(se trochu vzpomíná a natáhne ruce podle švů u kalhot)*: Uctívá poklona!

CHLESTAKOV *(se uklání)*: Má úcta!

POLICEJNÍ DIREKTOR: Račte, prosím, odpustit.

CHLESTAKOV: Prosím.

POLICEJNÍ DIREKTOR: Má povinnost jakožto policejního direktora zdejšího města je se starat, aby cestující a zvláště lidé urození netrpěli žádná příkoří a újmy ...

CHLESTAKOV *(zpočátku se trochu zajímá, ke konci řeči mluví hlasitě)*: Co dělat? Já vinen nejsem... Já opravdu zaplatím ... Peníze mi pošlou z vesnice.

Bobčinskij vykukuje ze dveří.

On je vinen: hovězí je tvrdé jako podešev; a polívka – čert ví, co do ní dává, já ji musel vylít oknem. Celé dny mě moří hladem... a čaj vůbec není k pití: páchne rybinou, a ne čajem. Zač bych tuhle... To by tak hrálo!

POLICEJNÍ DIREKTOR *(ztrácí kuráž)*: Odpusťte, ale to není opravdu má vina. V městské tržnici je hovězí vždycky nejlepší jakosti. Vozí je sem kupci z Cholmogoru, střizliví a pořádní chlapi. Já nevím, odkud on to maso bere. Ale když není tu všechno v pořádku, tož ... Dovolte, abych vám nabídl: jeďte se mnou do jiného kvartýru!

CHLESTAKOV: Ne, nechci! Já vím, co to je, ten váš jiný kvartýr: to myslíte do basy. Ale jaké vy máte právo, co? Jak se opovažujete? Já tuhle... Já, abych vám řekl... Já ...

POLICEJNÍ DIREKTOR *(stranou)*: Kriste na nebi, ten se umí vztekat! Všechno ví, všechno mu pověděli ti prokletí kupci.

CHLESTAKOV *(kurážně)*: A kdybyste sem přišel s celou policejní pohotovostí – já nepůjdu. Já s tím půjdu rovnou k ministroví! *(Bije pěstí do stolu.)* Jak se opovažujete? Jak se jen opovažujete?

POLICEJNÍ DIREKTOR *(napřímí se a třese se po celém těle)*: Pro smilování boží, neničte mě! ... Mám ženu, malé děti... nepřivádějte člověka do neštěstí!

CHLESTAKOV: Ne, já nechci a basta! A co ještě? Co je mi do toho do všeho? Protože vy máte ženu a děti, mám já přijít do kriminálu – to by tak hrálo!

Bobčinskij vykukuje ze dveří a polekaně couvne.

Ne, děkuju uctivě, nechci.

POLICEJNÍ DIREKTOR (*se třese*): Z nezkušenosti, jak je pánbůh nade mnou, z nezkušenosti. Nedostatečný plat ... Račte posoudit sám: gáže nestačí ani na čaj a cukr. Kdyby to byly úplatky, ale vždyť to jsou samé maličkosti: něco na stůl, něco na šaty. A kaprálova žena, která má hokynářství a které prý jsem dal namrskat, vždyť je to pomluva, na mou duši, pomluva. To si vymyslili moji nepřátelé: to je takový pronárod, že by mě utopili na lžici vody.

(Gogol N. V.: Revisor, překlad Bohumil Mathesius, Orbis – Praha, 1958, str. 32 - 34)

Interpretace ukázky:

1. Určete literární druh, žánr ukázky.

2. Označte správně níže uvedené příklady z ukázky:

- a) CHLESTAKOV (kurážně): -
- b) POLICEJNÍ DIREKTOR: Račte, prosím, odpustit. -
- c) POLICEJNÍ DIREKTOR (*stranou*): Kriste na nebi, ten se umí vztekat! -
- d) On je vinen: hovězí je tvrdé jako podešev. -
- e) a polívka – čert ví, co do ní dává, já ji musel vylít oknem. -

3. Vysvětlete pojmy:

kvartýr -

gáže –

4. Co myslí policejní direktor větou: *Jed'te se mnou do jiného kvartýru!*

5. Jak si tuto větu vysvětluje Chlestakov? Co ho k tomuto vysvětlení vede?

6. K jakým prohrěškům se přiznal policejní direktor?

7. Kde se odehrává děj této ukázky?
8. Jak se k sobě chovají Chlestakov a policejní direktor?
9. Na co autor naráží v textu: *Vozí je sem kupci z Cholmogoru, střizliví a pořádní chlapci.*
10. Charakterizujte postavy ukázky.

N. V. Gogol: Revizor

1. Uveďte hlavní znaky Gogolovy tvorby, co kritizuje v Revizorovi, uveďte další tvorbu autora.
2. Zhodnoťte jazyk literárního díla.
3. Jaké další postavy vystupují v Revizorovi? Stručně je charakterizujte.
4. Uveďte další Gogolova díla.